

KRALJEVINA JUGOSLAVIJA

UPRAVA ZA ZAŠTITU

INDUSTRIJSKE SVOJINE

KLASA 3 (3)

IZDAN 1 AVGUSTA 1937.

PATENTNI SPIS BR. 13460

Blumenthal Lipót és Társa, Budapest, Madjarska.

Kopča za podveznice.

Prijava od 15 jula 1936.

Važi od 1 februara 1937.

Naznačeno pravo prvenstva od 21 decembra 1935 (Madjarska).

Pronalazak se odnosi na kopču za podveznice.

U opšte su poznate kopče za podveznice, kod kojih su predviđeni okvir i glava koja se završava nastavkom u obliku dugmeta i koja se može umetnuti u okvir. Okvir se sastoji od metala, veštačkog štoga ili t. sl. a umetljiva glava od elastičnog materijala n. pr. od gume. Kod upotrebe takvih kopči čarapa se stavlja preko glave pa se potom obuhvata okvirom i time pritvrđuje na glavi. Kod takvog načina pritvrđivanja čarapa se na glavi zateže, a na mestima naganjanja okvira nastupaju smicajuća i trljanja koja dejstva tako, da takvim delovanjima sila izložena čarapa lako dobija prskotine ili joj bar popuštaju mašne. Ovaj štetni se uticaj pokazuje naročito kod tankih svilenih ili od veštačke svile izradenih čarapa. Usled upotrebe ovakvih nesavršenih kopči čarape propadaju pre vremena. Ove kopče tako čvrsto drže čarape, da one čak i kod jakih naprezanja, koja nastupaju kod naglih pokreta, ne isklizavaju, nego ostaju pritegnute i cepaju se. Radi izjednačenja dejstva takvih kopči ivice čarapa se pletu jače. Ali takve čarape sa pojačanim ivicama nisu obljubljene, jer one ne prijanjaju glatko a imaju i manju elastičnost. Cepanje, kao i beganje mašni vrši se u tome slučaju takode često na priključnom mestu tanjega dela na jaču ivicu.

Dalje poznate su kopče za podveznice u vidu stega, koje se sastoje od jedno u drugo hvatajućih kandži. Ali takve kopče mogu da se upotrebe u najboljem slučaju kod čarapa, koje imaju jači rebrasti porub

pa čak i kod takvih čarapa prouzrokuju prskotine. Za čarape od svile i od veštačke svile u opšte takve kopče i ne dolaze u obzir.

Kopča prema pronalasku uklanja gornje nedostatke i može da se upotrebi za fine, tanke čarape od svile i veštačke svile. Ona ne prouzrokuje prskotine niti gubljenje mašni.

U smislu pronalaska ovo se postiže kopčom, koja ima dve obrazine, koje obuhvatajući čarupu utežu i njihove držačke površine vrše samo pritisak vertikalno na pravac vučenja čarape.

Držačke površine utežućih obrazina su celishodno prevučene elastičnim materijalom n. pr. od gume.

Između takvih držačkih obrazina držana čarapa štedi se do krajnjih granica i ne nastupaju nikakva smičuća dejstva. Pomocu udešavanja organa, koji stežu obrazine, na njih se celishodno vrši takav pritisak, da u slučaju da nastupe sile koje premasaju obično opterećenje na istezanje, čarapa može da klizi između obrazina. Na taj se način sprečava cepanje čarape. Dozvoljeno normalno istezanje zavisi od osobina konca. Tako ono iznosi n. pr. kod čarape pletene od trožične prirodne svile, kod koje dolazi na po 36-38 mašni na 2,54 cm, oko 4 kg a kod čarape od veštačke svile od žica veštačke svile jačine 0,7 — 0,3 mm kod kojih dolazi oko 34 — 36 mašne na 2,54 cm, oko 2-2,5 kg.

Utežuće obrazine udešavaju se tako, da između njih nalazeća se čarapa može da klizi u slučaju da nastupi izvesna određena

na vukuća sila. Klizanje traje sve dotle, do god vukuća sila ne padne ispod udešene vrednosti. Ovo obično nastupa posle putanje klizanja od 10 — 15 mm. Nije neophodno potrebno da se površine utežućih obrazina izrade kao glatke držačke površine. One mogu biti izradene i kao fino izbrazdane površine, koje kod uzajamnog pritiskivanja deluju slično glatkim površinama, i ne štete čarapu.

Na priloženom je nacrtu pretstavljeno nekoliko oblika izvođenja predmeta pronalaska.

Sl. 1 i 2 pokazuju izgled spreda i sa strane kopče.

Sl. 3 i 4 pokazuju drugi oblik izvođenja kopče takode u izgledu spreda i sa strane.

Sl. 5 pokazuje jednu pojedinost prema slikama 3 i 4.

Sl. 6 i 7 pokazuju dalji oblik izvođenja kopče u izgledu spreda i sa strane.

Sl. 8 i 9 pokazuju takode jedan dalji oblik izvođenja kopče u izgledu spreda i sa strane u njenom delujućem položaju, kada steže, dok slika 10 pokazuje izgled sa strane u otvorenom položaju.

Sl. 11 do 19 pokazuju pojedinosti.

Na sl. 1 i 2 pretstavljena kopča nosi na svome nosačkom kraku 10 obrtljivi krak 11 izradenom od žice, na čijim su krajevima navučene obrazine za pritezanje. Ove su obrazine izradene kao džepovi i sastoje se od gume. Kraci 10 i 11 stiskaju se pomerljivim prstenom 13. Ako se prsten navuče preko zglavka 14, to krak 11 može da se obrće i čarapa može da se umetne između utežućih obrazina. Kada se potom prsten opet dovede u položaj pretstavljen na nacrtu, čarapa je čvrsto uglavljena. Obe utežuće obrazine 12 imaju glatke površine, koje jedna na drugoj ravnomerno naležu i na čarapu deluju pritiskujuće sile, koje su upravne na vukuće dejstvo obeleženo strelom 15. Oblik krakova 10 i 11, kao i prečnik prstena biraju se tako, da utežuće obrazine 12 dozvoljavaju klizanje čarape uglavljene između njih, kada nastupi vukuća sila, koja je veća od određene dozvoljene vukuće sile. Ovo se eventualno udešava odgovarajući praktičnim zahtevima n. pr. uz uzimanje u obzir materijala čarape, veličine obrazina i odhezije njihovih površina. Sa 16 je obeležena karika određena za prijem trake podveznice.

Kod oblika izvođenja po sl. 3 i 4 je na kraku 10, koji je iskalupovan od lima, pritrvedn krak 17, koji je takode iskalupovan od lima, tako da može da se obrće oko čivije 18. Zupci 19 (sl. 5) naročito pretstavljenoga kraka 17 osiguravaju gumene obrazine 12 protiv sklizavanja. Ovaj oblik

izvođenja odlikuje se naročitom jednostavnošću izvanredno pljoštlim oblikom.

Kod oblika izvođenja prema sl. 6 i 7 su oba kraka 21 iskalupovana iz jednoga dela lima, a gumene obrazine 22 su navulkanizirane na unutrašnjim izrapavljenim utežućim površinama istih. Pomoću ugaojne poluge 24, koja se pomera oko čivije 23 mogu utežuće obrazine međusobno da budu pritisnute jedna na drugu, odn. utežuće obrazine 22 krakova 21 mogu biti jedna na drugu pritisnute.

Kod oblika izvođenja po slikama 8-10 su kraci, koji nose utežuće obrazine, izradeni od jedne jedine elastične trake 25. Na zglavku 26 iste predviđena je karika 27 za pritrdivanje, koja prolazi pomično kroz prevoj trake i izradena je od žice. Kada se utežući prsten 13 pomeri u gornji položaj pretstavljen na sl. 10, tada mogu da se raskreče oba kraka elastične trake i čarapa može da se umetne između obrazina 12.

Utežući prsten 13 snabdeven je ispupčenjem 13', kao što se to vidi sa sl. 11, radi toga, da bi ga bilo lakše uhvatiti i pomeriti.

Ivice utežućih krakova, koji su n. pr. izradeni od ploča mogu odgovarajući sl. 12 biti snabdevene talasastim profilom 29, na koje mogu biti nataknuti odgovarajući gumeni rukavci prema sl. 13, koji imaju negativan oblik 30 pomenutoga profila. Ovo izvođenje povećava dobrotu postojeće veze između oba sastavna dela.

Pritvrdivanje gumenih rukavaca na kracima vrši se celishodno na taj način, što se unutrašnjost rukavca prevuče tečnim lepkom. Rukavci usled maziva mogu biti lako navučeni na krake i ostaju u navučenom položaju posle sušenja i vezivanja lepka trajno i čvrsto.

Sl. 14 i 15 pokazuju u prednjem izgledu odn. u podužnom preseku dalji oblik izvođenja utežuće obrazine i njenoga nosačkoga kraka. U otvoru 31 nosačkoga kraka 30 uvučena je od gume izradena utežuća obrazina 32, koja svojim obodima 33, 33' naleže na obe bočne površine kraka 30.

Sl. 16 i 17 pokazuju takode u izgledu spreda odn. u podužnom preseku dalji oblik izvođenja nosačkoga kraka. Krak 30 ima rupu 34, u koju je uvučena obrazina 35, koja je snabdevena produženjem 36 u obliku dugmeta. Gornji deo rupe 34 izraden je šire nego li donji deo iste tako, da se glava 36 može kroz istu da provuče i da u donjem užem delu rupe sigurno naleže.

Oblik izvođenja prema slikama 18 i 19 ima nosački krak 30 snabdeven školjkastim nastavkom 37 u kome čvrsto naleže prema otvoru sužavajući se konusni prostor n. pr. obrazina 38 izradena od gume.

Patentni zahtevi:

1.) Kopča za podveznice, naznačena time, što su utežuće obrazine snabdevene držačkim površinama koje obuhvataju čarapu i koje proizvode samo sile pritiska upravne na pravac vučenja čarape.

2.) Kopča za podvezice po zahtevu 1, naznačena time, što su utežuće obrazine izradene od elastičnog materijala na primer od gume i imaju glatke ili fino izbrazdane površine.

3.) Kopača za podveznice po zahtevima 1 i 2, naznačena time, što utežuće obrazine sede na nosačkim kracima, koji su međusobno zglavkasto spojeni i koji se pomoću pomerljivog organa za pritvrđivanje mogu da pritisnu jedan na drugoga.

4.) Kopča za podveznice po zahtevima 1 do 4, naznačena time, što se nosački kraci obrazuju od elastičnih delova (25) jedne jedine elastične trake, koji delovi (25) celishodno zglavkasto obuhvataju kariku (27) za traku i snabdeveni su pomerljivim utežućim prstenom (13).

5.) Kopča za podveznice po zahtevima 1 do 4, naznačena time, što su utežuće obrazine, koje su smeštene na nosačkim kracima izradene kao rukavci (12).

6.) Kopča za podveznice po zahtevima 1 do 5, naznačena time, što su nosački kraci na njihovim ivicama koje naležu iznutra na elastičnim rukavcima snabdeveni udubljenjima odn. nazubljenjima.

7.) Kopča za podveznice po zahtevima 1 do 4, naznačena time, što je utežuća obrazina (32) razrešljivo umetnuta u otvor (51) nosačkog kraka (30).

8.) Kopča za podveznice po zahtevu 7, naznačena time, što je otvor (34) nosačkog kraka (30) koji prima obrazinu (35) razčlanjen jednim suženjem na dva dela razne veličine otvora u cilju, da bi se u vidu glave izradeni nastavak obrazine lako uvukao u veliki otvor i da bi se u manji otvor kada se ugura mogao tamo čvrsto da drži.

9.) Kopča za podveznice po zahtevu 1 do 4, naznačena time, što nosački krak ima školjkasti nastavak u čijoj šupljini, koja se prema njegovom otvoru sužava i konusnog je oblika, sedi utežuća obrazina (sl. 18,19).

10.) Kopča za podveznice po zahtevima 1 do 9, naznačena time, što su priključna karika (16) kopče i jedan utežući krak izradeni od jednoga dela, na koji se drugi krak zglavkasto priključuje, pri emu se oba kraka obuhvataju utežućim prstenom (13).

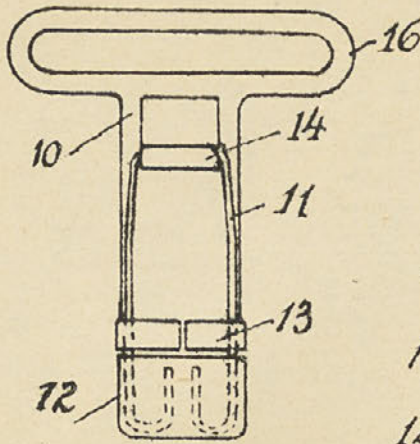

Fig. 1

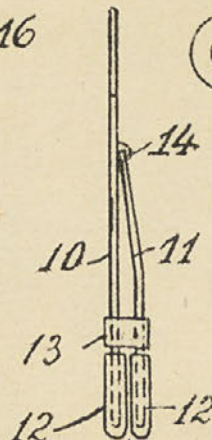

Fig. 2

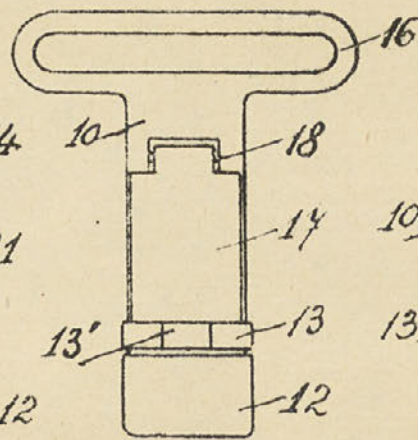

Fig. 3

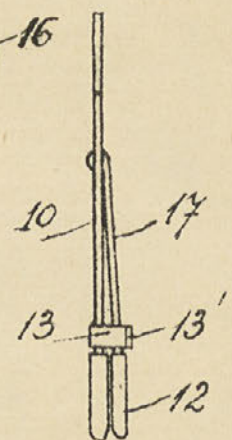

Fig. 4

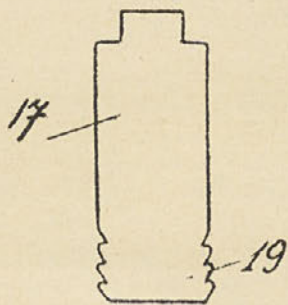

Fig. 5

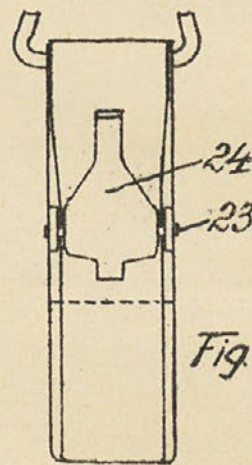

Fig. 6

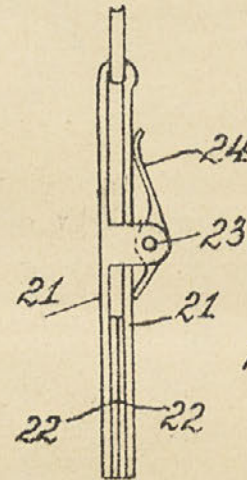

Fig. 7

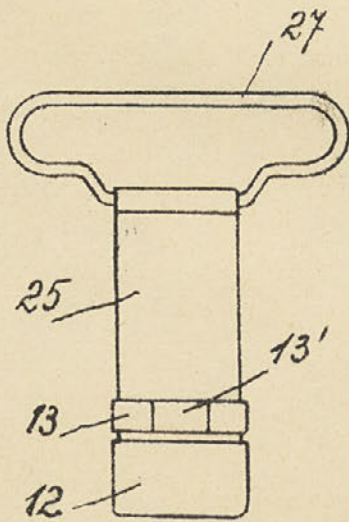

Fig. 8

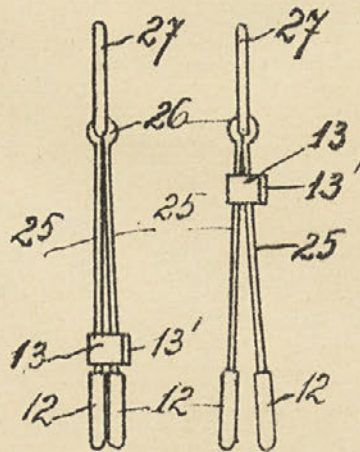

Fig. 9

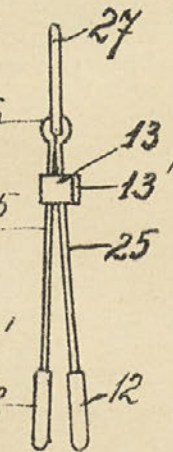

Fig. 10

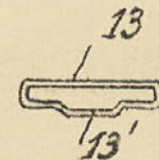

Fig. 11

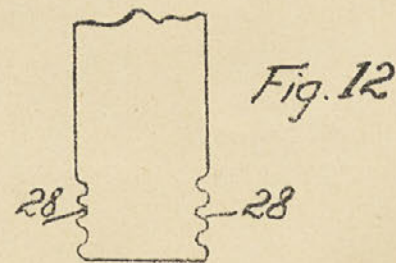

Fig. 12

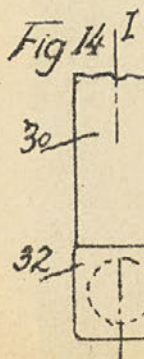

Fig. 14

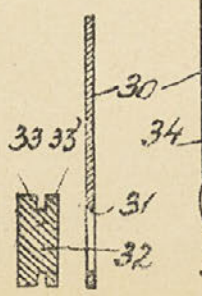

Fig. 16

Fig. 17

Fig. 18

Fig. 19

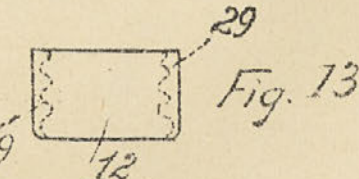

Fig. 13

